

INGA KAWKA, ELŻBIETA SZCZYGIEŁ, RENATA ŚLIWA, JOANNA STĄPOREK¹

**Komunikat: Moduł edukacyjno-naukowy Jean Monnet –
*Cyfrowa transformacja gospodarki w UE i krajach partnerskich /
Digital Transformation of the Economy
in the EU and Partner Countries***

Realizowany od 2023 r. w Instytucie Prawa, Ekonomii i Administracji Uniwersytetu Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie projekt Jean Monnet *Cyfrowa transformacja gospodarki w UE i krajach partnerskich / Digital Transformation of the economy in the EU and Partner Countries* wychodzi naprzeciw potrzebom poznawczym i edukacyjnym w zakresie rozpoznawania przejawów, pomiarów i konsekwencji wykorzystywania technologii komunikacyjno-informacyjnych przez gospodarstwa domowe, przedsiębiorstwa i obywateli.

Projekt programu Erasmus+ stanowi moduł dydaktyczno-naukowy, zaprojektowany jako oferta edukacyjna w zakresie studiów nad Unią Europejską. W ramach tego modułu prowadzone są kursy, warsztaty, seminaria naukowe, a także badania w obrębie komparatystryki dotyczącej zaawansowania transformacji cyfrowej i jej uwarunkowań w wybranych krajach UE i krajach partnerskich. W ramach prowadzonych studiów modułowych szczególna uwaga zostanie poświęcona identyfikacji możliwego wpływu integracji UE na proces transformacji cyfrowej we wspólnocie i w krajach partnerskich, w świetle równoważenia rozwojowego tych krajów.

Specjalistyczne kursy dydaktyczne zaplanowane zostały jako odniesienia do zróżnicowanych aspektów transformacji cyfrowej na terenie krajów UE, ze

---

¹ Inga Kawka – Instytut Prawa, Ekonomii i Administracji, Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, ORCID: 0000-0001-6909-5798; Elżbieta Szczygieł – Instytut Prawa, Ekonomii i Administracji, Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, ORCID: 0000-0002-8804-1071; Renata Śliwa – Instytut Prawa, Ekonomii i Administracji, Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, ORCID: 0000-0001-5029-8798; Joanna Stąporek – Instytut Prawa, Ekonomii i Administracji, Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, studentka III roku kierunku Ekonomia Społeczna.

szczególnym uwzględnieniem funduszy unijnych przeznaczonych na cyfryzację przedsiębiorstw, oczekiwań związanych z cyfryzacją w zakresie zrównoważonego rozwoju w UE oraz infrastruktury cyfrowej w gospodarkach Unii Europejskiej. Kursy te mają na celu ilustrowanie odpowiedzi Unii Europejskiej na wyzwania związane z cyfrowym postępem w technologii informacyjno-komunikacyjnej. Efekty studiów w ramach niniejszego modułu Jean Monnet będą również przedstawione w publikacjach i upowszechnione podczas warsztatów i seminariów. Projekt ma na celu wspieranie dialogu między środowiskiem akademickim a społeczeństwem w świetle wpływu transformacji cyfrowej na funkcjonowanie biznesu, administracji publicznej i organizacji pozarządowych. Podnoszenie świadomości i ostrości postrzegania przebiegu szeregu trendów rozwoju cyfrowego, w celu zwiększania efektywności działania, ram regulacyjnych i rozpraszania dobrych praktyk, przyczyniających się do budowania gospodarki UE, będzie się jednocześnie odbywało poprzez zaangażowanie studentów w rozpoznawanie profili i statystyk poszczególnych krajów, aby móc je wykorzystać podczas kursów, seminarium i/lub publikacji. Tematy związane z transformacją cyfrową i zrównoważonym rozwojem są jednocześnie promowane za pośrednictwem mediów społecznościowych (<https://www.facebook.com/profile.php?id=61553762709496>) i strony internetowej (<https://econe.uken.krakow.pl/>). W ten sposób projekt ma sprawić, że studenci nie tylko sami będą bardziej świadomie rozpoznawali, ale także przyczynią się do zrozumienia przyszłych wyzwań w wymiarze poznawczym i aplikacyjnym. Wspierając rozpoznawanie zjawisk i ich uwarunkowań, które dotyczą wszystkich obywateli UE w obliczu transformacji cyfrowej, odnoszącej się do prawnej i finansowej stymulacji biznesu, komplementarności cyfryzacji i zrównoważonego rozwoju, roli infrastruktury cyfrowej i wielu innych, projekt otwiera studentów na bardziej interdyscyplinarne rozumienie inicjatyw UE.

Zarówno organizowane kursy, warsztaty, jak i seminaria mają dostarczyć wiedzy i rozwijać umiejętności analityczne, aby odpowiedzieć na coraz liczniej ujawniające się pytania i problemy. Niektóre z nich rozpatrywane były już w latach 70. XX w. przez A. Tofflera czy w początkowych dekadach XXI w. przez J. Rifkina².

Czy J. Rifkin, upatrując w bezprecedensowym przenikaniu technologii internetowych i źródeł energii odnawialnej załóżków kolejnej „wielkiej rewolucji gospodarczej”, jeszcze bardziej natężonego handlu, silniejszej integracji gospodarczej, a także bardziej zaciśniętych stosunków społecznych, nakreślił nową optykę ukierunkowania polityk gospodarczych na świecie? Czy wdrażanie nowych technologii komunikacyjnych w tym samym czasie, co uruchamianie nowych źródeł i systemów dostarczania energii, ma stanowić podwaliny pod nową infrastrukturę gospodarki i społeczeństwa?

Cechą charakterystyczną współczesnych przemian jest przenikanie się innowacyjnych podejść w zakresie ważnych dostosowań w obszarze technologii

2 <https://econe.uken.krakow.pl/2024/01/06/trzecia-rewolucja-przemyslowa-by-jeremy-rifkin/> (dostęp: 25.08.2024).

komunikacyjnych i systemów energetycznych³. Tworzona sieć powiązań ujawnia zwrotne trendy w obszarach prowadzonej działalności gospodarczej, gdzie zachowania zbiorowe i współpraca w obrębie wspólnoty, ale także rola wyspecjalizowanych pracowników funkcjonujących w rozproszonej domenie gospodarowania będzie stanowiła o źródłach wzrostu gospodarek. Upatrywanie przyczyn kryzysów gospodarczych w wyczerpywaniu się możliwości rozwojowych tkwiących w gospodarowaniu opartym na nieodnawialnych źródłach energii, znajduje potwierdzenie w wzrastających (w dużych fluktuacjach) cenach za baryłkę ropy naftowej na rynkach światowych. Skutkuje to wzrostem cen prawie wszystkich produktów w gospodarce (ceny ropy naftowej i innych kopalnych źródeł energii ukryte są w cenach żywności poprzez ceny petrochemicznych nawozów i pestycydów, a także w cenach materiałów budowlanych, farmaceutyków, odzieży wytwarzanej z petrochemicznych i syntetycznych włókien, transport, ogrzewanie, oświetlanie, materiały opakunkowe), odzwierciedlającym się w spadkach aktywności gospodarczej (ocenia się spadek PKB wynikający z wysokich cen ropy naftowej w krajach OECD na 0,5%⁴) i niepokojach społecznych i politycznych. Charakteryzowana jako schyłkowa kondycja gospodarowania opartego na kopalnych źródłach energii, naturalnie poszukującego alternatywnych możliwości zasilania energetycznego, ukazywana jest w zestawieniu z narastającą presją idącą z kierunku wdrażania mechanizmów zarządzających przepływem aktywności pojawiającej się w ramach nowego systemu energetycznego opartego na odnawialnych źródłach energii. Infrastruktura komunikacyjno-energetyczna stanowić ma podwaliny pod długookresowe uwarunkowania rozwojowe gospodarek. Rozproszenie wynikające ze specyfiki technologii komunikacyjno-informatycznej, której podstawą jest Internet, ma korespondować z koordynacją procesów rozproszonych źródeł energii opartych na źródłach odnawialnych, a w tym na dostosowanych do nich formułach aktywności biznesowej zdominowanej przez otwartość, przejrzystość, pracę zespołową, silne relacje międzyludzkie. W ślad za cyfryzacją procesów gospodarowania napędzanych wprowadzeniem półprzewodników, systemów komputerowych, komputerów osobistych oraz Internetu na wszechobecną niemal skalę, coraz mniejszych i tańszych czujników, sztucznej inteligencji i uczących się maszyn, technologie cyfrowe integrują, przekształcają, przyczyniają się do tworzenia rzeczy i zjawisk.

Powstające trendy wymuszają dostosowania w niemal każdej sferze życia. Próba ich rozpoznania i choć częściowego zrozumienia jest jedną z ujawniających się konieczności.

Inga Kawka, Elżbieta Szczygieł, Renata Śliwa, Joanna Stąporek

---

3 J. Rifkin, *Trzecia rewolucja przemysłowa. Jak lateralny model władzy inspiruje całe pokolenie i zmienia oblicze świata*, Katowice 2012.

4 S. Pfeifer, *Oil price enters danger zone*, „Financial Times” 5 stycznia 2011.

